

תת"ע 13026/03/16 - מדינת ישראל נגד פנגרל לירן, ע"י עו"ד גדעון ברטפלד

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

05 אפריל 2017

תת"ע 13026-03-16 מדינת ישראל נ' פנגרל לירן

בפני כב' השופט עופר נהרי
בעניין: מאשימה

מדינת ישראל

נגד

פנגרל לירן ע"י עו"ד גדעון ברטפלד

נאשם

הכרעת דין

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר בו נטען כי הוא נהג ברכב אשר ניתנה לגביו הודאה על איסור שימוש על ידי קצין משטרה, וזאת בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה.

בישיבת ההקראה ציין הסניגור בשם מרשו כי הנאשם כופר במיוחס לו.

הסניגור בחר לפרט כי הנאשם נהג ברכב השייך למעסיק שלו אותה עת וכי לא ידע שהרכב הורד מן הכביש.

הסניגור הבהיר במישור העובדתי כי ההגנה מכירה בכך שהעובדות הנטענות של נהיגה ע"י הנאשם ברכב שנמסרה עליו הודאת איסור שימוש הן עובדות שמקובלות על ההגנה כעובדות נכונות. (ראה נא את פרוטוקול ישיבת ההקראה מיום 6.12.16).

לאור דבר הכפירה בתיק זה מפי ההגנה נקבע והתקיים דיון הוכחות.

לבקשת ההגנה זומנו לחקירה כעדים שני עדי התביעה בתיק.

מטעם התביעה העידו אם כך בדיון ההוכחות העדים הבאים:

1. קצין המשטרה רפ"ק אלדד גרינוולד (ע.ת.1) אשר במסגרת עדותו הוגשו המסמכים שנערכו על ידו : טופס השימוע לגבי החלטה בדבר איסור מנהלי על שימוש ברכב (סומן ת/1), והודעת איסור השימוש ברכב (סומנה ת/2).

2. השוטרת טל אהרנוב (ע.ת.2) אשר במסגרת עדותה הוגש הדו"ח שערכה (סומן ת/3).

מטעם ההגנה העידו בדיון ההוכחות העדים הבאים:

1. הנאשם מר לירן פנגרל (ע.ה. 1.).

2. בעל העסק אשר בו עבד בזמנו הנאשם וחבר של הנאשם היום, מר דור משה רובן (ע.ה. 2.).

הצדדים סיכמו בעל פה.

מסקנתי בעקבות מתן הדעת לעדויות, לראיות, לדבר החוק, ולפסיקת בית המשפט העליון, הינה כי דין הנאשם להרשעה בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ואלה הם נימוקיה המפורטים של הכרעת הדין:

ראשית יאמר כי כפי שציין הסניגור בישיבת ההקראה, וכפי שממילא גם הוברר בישיבת ההוכחות - הנאשם נהג במכונית המדוברת (כלומר מתקיימת הוכחה של עובדת הנהיגה) והוברר גם שהמכונית המדוברת גם היתה אכן תחת איסור שימוש. דהיינו גם הוכח שאכן קצין המשטרה - לאחר שלא היתה התייצבותו לשימוע - החליט כסמכותו על איסור השימוש ברכב).

שתי עובדות אלה - של נהיגה ושל נהיגה ברכב שנמסרה עליו הודעת איסור שימוש - זכו להכרה כאמור מלכתחילה כנכונות ע"י ההגנה, וגם ממילא הוכחו.

כעת נשאלת השאלה האם לנאשם, כנהג, קיימת הגנה כלשהי אשר זכתה לביסוס.

לשיטתי, בניגוד בכל הכבוד לעמדתו של הסניגור, התשובה לכך היא שלילית.

הסניגור טען כי למרשו לא היתה "ידיעה" אודות דבר איסור השימוש ברכב והוסיף וטען כי תנאי לגיבושה של העבירה שיוחסה לנאשם הינה ידיעה, וכראיה לטענתו היפנה לשיטתו, למשפט הראשון אשר בסעיף 67 לפקודת התעבורה.

אלא שאת סעיף 67 לפקודת התעבורה יש לטעמי לקרוא במלואו, ואף לתת את הדעת, בכל הכבוד, לפסיקת בית המשפט העליון.

ואסביר :

כך קובע סעיף 67 לפקודת התעבורה (ציטוט):

" מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רשיון לפי פקודה זו, או מי שנוהג בניגוד לתנאים שנוספו ברשיונו כל עוד הם בתקפם, או מי שהודע לו כי נפסל מהחזיק ברשיון רכב וכל עוד הפסילה בתוקפה הוא משתמש באותו רכב או מרשה להשתמש בו, או מי שנהג או הרשה לאחר לנהוג ברכב בניגוד להודעת איסור שימוש או צו איסור שימוש - דינו מאסר שלוש שנים או קנס מאה אלף לירות, או שני הענשים כאחד ". (ההדגשות אינן במקור).

ראשית, קריאת סעיף 67 הנ"ל מלמדת שהדרישה של "ידיעה" (ראה נא המילה " שהודע " בסעיף הנ"ל) מוזכרת פוזיטיבית שם ע"י המחוקק לגבי העבירה של נהיגה בזמן פסילה ובאשר לעבירה של נהיגה ברכב שרשיון הרכב נפסל, אך לא כך באשר למי שנהג ברכב בניגוד להודעת איסור שימוש (וגם לא אגב באשר למי שנוהג בניגוד לתנאים שנוספו ברשיון הנהיגה שלו).

שנית - בית המשפט העליון כבר קבע כהלכה פסוקה ועקרונית שנהיגה ברכב שניתנה לגביו הודעת אי שימוש היא עבירה של אחריות קפידה.

לנוחיות הסניגור אצטט מפסק דין שניתן זה מכבר (עוד בשנת 2006) ע"י בית המשפט העליון, בהרכב של שלושה שופטים, ומפי כבוד השופטת מ. נאור (כתוארה אז) (ברע"פ 2929/04 "מד"י נ. אוחנה") כדלקמן (ציטוט):

" העבירה של נהיגה ברכב שניתנה לגביו הודעת אי שימוש, כמו גם העבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה בתוקף ועבירות רבות נוספות בדיני התעבורה הן עבירות שתכליתן לקבוע את סטנדרט ההתנהגות של נוהג ברכב, בין אם הוא הבעלים של הרכב או שהוא הנוהג בו. הודעת אי שימוש ניתנת לרכב לפי סעיף 308 במצבים בהם הרכב עלול לסכן את התנועה או שלא נתמלאו בו תנאים שנקבעו לגביו בדין. דעתי היא כי הדרישה שהנוהג ברכב יהיה אחראי לבדוק האם הרכב בו הוא נוהג הוא תקין, שמיש ובעל הרשאה לנסוע בכבישים היא דרישה סבירה וראויה. זאת יש לזכור: היום, שלא כמו בעת משטר ה'אחריות המוחלטת' ניתן לסתור את חזקת היסוד הנפשי, ולהראות כי הנדון עשה את כל שניתן כדי למנוע את העבירה, הכל כאמור בסעיף 22(ב) לחוק העונשין. דומה שכדי לעמוד בדרישה זו - די בבירור קצר עם בעל הרכב. אין זו הטלת דרישה שאין הציבור יכול לעמוד בה. על כן, ואם תישמע דעתי, נחזיר על כנה את קביעת בית המשפט השלום, ונקבע כי העבירה לפי סעיף 308 (ד) שצוטטה לעיל היא עבירה של אחריות קפידה ". (סוף ציטוט) (ההדגשות איננה במקור).

אזכיר עוד כי לפי סעיף 22 (א) לחוק העונשין ממילא "הלכה פסוקה" הינה בגדר "דין" (הדברים מוזכרים על רקע כך שהמחוקק קבע כי "הלכה פסוקה" כמוה כדין באם נקבע בה לגבי עבירה כי אין היא טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות).

הסניגור ביקש להדגיש כי לצד העבירה עפ"י סעיף 67 לפקודת התעבורה העונש המקסימלי הוא שלוש שנות מאסר.

אזכיר בהקשר זה כי בהינתן סעיף 24 לחוק העונשין עסקינן אם כך בעבירה מסוג עוון.

עוד אזכיר כי דבר המחוקק בסעיף 22 (ג) לחוק העונשין איננו אלא שלא יידון אדם למאסר על בסיס אחריות קפידה. ובמילים אחרות: יש להבחין כמובן בין הרשעה לבין רכיב מרכיבי ענישה, וגם לשים לב כי בסעיף 67 לפקודת התעבורה מתקיים פירוט.

לסיכום היבט משפטי זה אסביר כי לשיטתי, ראשית, אין נוסח סעיף 67 לפקודת התעבורה מחייב אלמנט של ידיעה אלא באשר לאותן עבירות שבהן נוקב במפורש סעיף 67 כי נדרש האלמנט "שהודע" (ומכלל ההן אתה למד על הלאו) וכי עבירה של נהיגה בניגוד להודעת איסור שימוש או צו איסור שימוש איננה אחת מהן.

ושנית, כי במישור המהותי העקרוני אף שבית המשפט העליון עסק כאמור (ברע"פ 2929/04 הנ"ל) בעבירה על תקנה 308 (ד) לתקנות התעבורה, המהות היא שקובעת והמהות היא זהה - נהיגה ברכב שנמסרה עליו הודעת איסור שימוש.

הנה כי כן, הוכחו אם כך באירוע שבפני יסודות העבירה של נהיגה ושל נהיגה ברכב שנמסרה עליו הודעת איסור שימוש, וכמו כן הודגם, לטעמי, כי עפ"י הדין אין צורך ב"ידיעה" לשם גיבושה של העבירה בה עסקינן.

וכעת אפנה לשאלה האם ממילא עלה בידי הנאשם לסתור את חזקת היסוד הנפשי בהתאם לסעיף 22 (ב) לחוק העונשין. ובמילים אחרות: האם עמד הנאשם בתיק שבפני בנטל הראיה הנזכר בסעיף 22 (ב) לחוק העונשין.

התשובה על כך היא שלילית.

הסתבר שעל אף שהנאשם שם לב בעת שקיבל לידיו את הרכב כי אין ברכב את רישיון הרכב, בחר הוא לנהוג ברכב זה בכל זאת.

ראה נא בהקשר זה את דברי הנאשם בעמ' 20 שורות 18 - 20 לפרוטוקול שם הנאשם מציין כדלקמן לענין רישיון הרכב (ציטוט): "לא ראיתי. לא היה סימן, אבל ראיתי אותו למען האמת אחרי שתפסו אותי כי הרישיון לא היה ברכב כשתפסו אותי".

עוד הסתבר כי על אף שהנאשם טען בעדותו כי הוא התקשר "לבעל העסק ששמו ראובן" (עדות הנאשם בעמ' 22 שורה 12 לפרוטוקול) ושאל אותו, ובדק אותו לדבריו טרם הנסיעה האם הרכב רשאי לעלות לכביש, נמנעה ההגנה מלהביא את אותו ראובן לעדות כדי לתמוך בגירסת הנאשם לעניין זה.

הסתבר עוד שההגנה גם נמנעה מלהביא לעדות את מי שהיה בעת האירוע כנוסע לצד הנאשם כדי שיתמוך בגירסת

הנאשם לענין זה.

את מי שכן הביאה ההגנה לעדות הוא את מר דוד משה רובן (ע.ה.2) אשר העיד כי נכון להיום הוא חברו של הנאשם (ואשר הוא, כעולה מת/1, אשר זומן בזמנו לשימוע אך לא הגיע בקשר עם עבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח שנעשו ברכב), אלא שהסתבר שמר דוד משה רובן הנ"ל נאלץ להודות בעדותו בבית המשפט כי בעצם לא ידוע לו אם אביו טרח או לא טרח להגיד לנאשם או לבדוק אם ההורדה מהכביש הסתיימה או לא. (ראה נא את עדותו של הנ"ל בעמ' 29 שורות 8 - 11 לפרוטוקול).

כאמור, דווקא את מי שהנאשם טוען כי הוא שוחח עמו, לא הביא הנאשם לעדות כדי לתמוך בגירסתו.

את שהעיד לענין זה ע.ה.2 אין להגדיר אלא כעדות שמיעה, ואף זו, בכל הכבוד, כמהוססת ביותר, עפ"י התרשמותי.

יוצא אם כן שההגנה לא הביאה לעדות שני עדים חיוניים לדבר הגנתה כדי לעמוד בנטל הראיה לסתור את החזקה שכבר הוזכרה לעיל.

(והכוונה כאמור למי אשר הנאשם טוען כי הוא שוחח עמו וכן את הנוסע ברכבו שמא היה עד לשיחה כזאת).

הנאשם אגב אציין במהלך עדותו כי הוא יכול להביא אותם, אלא שבפועל הם לא הובאו לעדות.

הוסף לכך את התרשמותי האישית, בכל הכבוד, מעדותו של הנאשם אשר לטעמי היתה עדות מתפתחת בענין זה, ואשר, בכל הכבוד והערכה, אני סבור כי מתקיים קושי ליתן בה אמון.

הוסף לכך גם שעל אתר בחר הנאשם שלא לציין שום דבר בענין חשוב ומהותי שכזה בפני השוטרת כתגובה על אתר. (ראה נא את ת/3)

ואגב, הסנגור בחר שלא לחקור כלל את השוטרת בבית המשפט בענין זה של רישום תגובת הנהג.

הוסף לכך את העדר רשיון הרכב, ובכל זאת, ולמרות כך, את החלטת הנאשם להשתמש ברכב זה - דבר אשר לא רק שלא מסייע לנאשם לעמוד בנטל הראיה, אלא אף דבר אשר גורע מכך וגם מצביע על פניו על עצימת עיניים מצד הנאשם כנהג העושה שימוש ברכב.

וקיבלת לנוכח כל אלה שהנאשם לא עמד בנטל הראיה להראות כי הוא מילא אחר אחריותו לבדוק אם " **הרכב בעל הרשאה לנסוע בכבישים**" (כלשון בית המשפט העליון בעמ' 10 לפסק הדין בענין ברע"פ 2929/04) על אף שדרישה זו היא, כדברי בית המשפט העליון "**דרישה סבירה וראויה**".

ובטרם סיום לא אצא ידי חובתי באם לא אשיב על שני דברים נוספים אשר בחרה ההגנה לטעון בהליך שבפני.

האחד - הסנגור הלין על כך שהתביעה לא הציגה ראיה ואסמכתא לכך שרכב שנאסר בו השימוש ולא הופקד במגרש אחסנה, אין תקופת האיסור שימוש מתחילה לגביו אלא לכשיופקד הרכב.

בהקשר זה אציין כי הארתי את עיני הסנגור הנכבד, במהלך הדיון, לקיומו של סעיף 1 (ד) לתקנות התעבורה (איסור שימוש ברכב - מגרשי אחסנה) תשס"ו - 2006 בהקשר זה על כי קיים חיקוק לענין זה וכי בהינתן דבר המחוקק אין התביעה צריכה כל אסמכתא נוספת לקיום הדרישה החוקית אשר הסניגור חיפש לה אסמכתא.

בהמשך לכך טען הסנגור כי לשיטתו התקנות הנ"ל ראויות לביטול בשל היותן עומדות בניגוד לדבר המחוקק בפקודת התעבורה לענין סמכות להאריך.

צר לי אך אתכבד להסביר לסנגור הנכבד כי אין סתירה בין דברי החוק השונים, אלא השלמה.

השני - הסנגור הלין כי לא הושמה על הרכב מדבקה של איסור שימוש על הרכב.

גם כאן, צר לי, אך בצדק לטעמי ציינה התובעת בהקשר במהלך הדיון כי כאשר לא מופיעים לשימוע אז גם אין הזדמנות להדביק מדבקה.

לסיכום, לטעמי הוכחו כדבעי כל יסודות העבירה בתיק זה ולא נמצאה לנאשם הגנה.

הנאשם מורשע לפיכך בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, 05 אפריל 2017, במעמד הצדדים.